

İZMİR SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İZMİR CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

TAHKİM YÖNERGESİ

TAHKİM YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, kapsam ve dayanak

Amaç ve kapsam

Madde 1- (1) Bu yönerge; Oda üyeleri ile müşterileri arasında sözleşmelerden doğan anlaşmazlıkların veya oda üyelerinin birbirleri ile 3568 sayılı yasa ve bu yasaya dayanılarak çıkarılmış olan yönetmeliklerden kaynaklanan ihtilafların devlet yargısına başvurulmadan, İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Tahkim Kurulu ile çözüleceği belirtilen uyuşmazlıklarda, Oda Tahkim Kurulu'nun oluşumu, üyelerinin seçimi, görevleri, yetkisi, çalışma yöntemi ve esasları, üyelerin reddi veya çekinmesi, başkan ve üyelere ödenecek ücretin belirlenmesi amaçlarıyla düzenlenmiştir. Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun emredici hükümleri ile çelişmediği müddetçe, tahkimde bu yönerge maddeleri uygulanır.

Hukuki dayanak

Madde 2- (1) Bu yönerge, 21.02.1990 tarih ve 20440 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odaları Yönetmeliğine 27.09.2007 tarih ve 26656 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik yönetmeliğinin 23 üncü maddesiyle eklenen Ek Madde 1/F hükmüne dayanılarak, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 407 ila 444'üncü maddelerinde yer alan hükümler esas alınarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler kuruluş, görev ve yetki

Tahkim şartları

Madde 3- (1) Anlaşmazlığın tahkim usulüyle ile çözümlenmesi, tarafların bu konuda anlaşmaları ile mümkündür.

(2) Taraflar arasındaki tahkim anlaşmalarında veya sözleşmelerde anlaşmazlığın İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası nezdinde tahkim yolu ile çözümleneceği hususunun açık olarak yer alması gerekir.

(3) Tahkim usulüne başvurmak için bu yönergenin beşinci maddesinde belirtilen masrafın ve 7 inci maddesinde sözü edilen tahkim ücretinin Oda veznesine yatırılması şarttır. Başvuru masrafının ve tahkim ücretinin ödenmesini takiben tahkim başvurusu karşı tarafa bildirilir.

(4) Tahkim sözleşmesi veya tahkim şartının olmadığı durumlarda, taraflardan biri Odaya yazılı olarak müracaat ederek, diğer tarafla anlaşmazlığın tahkim yolu ile çözümlenebilmesi için bildirim yapılmasını isteyebilir.

(5) Oda, istemin bir suretini diğer tarafa (veya taraflara) tebliğ eder ve anlaşmazlığın tahkim yoluyla çözümlenmesi kabul ediliyor ise yazılı olarak bildirmesi istenir. Kabulü halinde tahkim usulü başlar.

(6) Tahkim anlaşmalarında veya sözleşmelerde, bu yönerge hükümleriyle bağdaşmayan hükümler mevcut ise, taraflara gerekçeli olarak Odanın tahkim yargılamasının uygulanamayacağı tebliğ edilir. Taraflar yazılı olarak Odanın tahkim yargılamasını kabul ettikleri takdirde bu yönerge hükümlerini de kabul etmiş sayılırlar.

Tahkim Kurulu'nun oluşumu

Madde 4- (1) Bir belirleme yapılmamış ise Tahkim Kurulu kural olarak 5 hakemden oluşur. Tahkim Kurulunun iki üyesi Yönetim Kurulunca belirlenir. Kalan üç üye ise Oda hukuk müşaviri ve taraflarca bildirilecek birer üyeden oluşur. Taraflara birer üye bildirmeleri için yedi günlük süre verilir. Tarafların tamamı veya biri verilen süre içinde üye bildirmez ise bildirilmeyen üye yerine Kurul Başkanı oda üyeleri arasından resen belirler. Oda Tahkim Kurulu kendi içinde başkan seçer.

(2) Tahkim anlaşmalarında veya sözleşmelerde, Tahkim Kurulu'nun oluşumu konusunda bir belirleme yapılmış ise belirlemeye aynen uyulur.

(3) Taraflar anlaşarak tek hakemle, anlaşmazlığın sonuçlandırmasına karar verebilirler.

(4) Tahkim Kurulu'nun oluşmasından sonra, hakemlerin isimleri taraflara ve hakemlere bildirilir.

(5) Kurul'un Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olan üyelerinin, 3568 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yönetim kurulu üyeliğine seçilme yeterliliği ile seçilme engelinin bulunmaması gerekir.

(6) Hakem veya hakemlerden boşalma olması halinde, hakemin ilk belirlendiği esasa göre yeni hakem belirlenir.

Tahkim Kurulu yazı işleri ve masraf alınması

Madde 5- (1) Kurul'un işlemlerini takip etmek ve gerekli yazışmaları yapmak, Oda Genel İdare Müdürü'nün görevleri arasındadır. Genel İdare Müdürü, bu görevinin tamamını veya bir kısmını oda personeline yaptırabilir.

(2) Davacı taraftan, ilerde kararda belirtilecek tarafa yükletilmek üzere, yazışma, tebligat ve benzeri masrafları karşılamak için, tarifede yer alan hakem kurulu ücretinin %20' si oranında ayrıca masraf karşılığı alınır ve bu tutar odaya gelir kaydedilir.

(3) Tarafların iddiaları ve talepleri uyarınca yargılamada yapılacak işlemler ve delillerin toplanabilmesi vb. her türlü işlem için yeterli gider avansının kalmaması durumunda hakem veya hakem kurulu bir ara karar ile taraflardan öngördüğü süre içerisinde avansın yatırılmasını isteyebilir. Öngörülen süre içerisinde avansın yatırılmaması halinde hakem veya hakem kurulu yargılamayı durdurabilir. Yargılamanın durdurulduğunun taraflara bildirilmesinden itibaren bir ay içerisinde avans ödenmesi gerçekleşirse yargılama devam olunur aksi takdirde tahkim yargılaması sona erer.

Hakem Kurulu'nun görevleri

Madde 6- Hakem Kurulu

(1) 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, bu Kanuna dayalı Yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuatta belirtilen sözleşmelerinden ve sözleşmelerde belirlenen ücretlerden kaynaklanan her türlü anlaşmazlıkları,

(2) Meslek mensupları ile üçüncü kişiler arasında çıkacak ücret anlaşmazlıklarını ile ücretinin kararlaştırılmamış olduğu durumlarda da, ücret anlaşmazlıklarını incelemek ve ücreti belirlemekle görevlidir.

Hakem kurulu ücreti

Madde 7- (1) Taraflar herhangi bir ücret kararlaştırmamış veya bu konuda anlaşamamış ise hakem kurulu ücreti, kurulda davanın açılmış sayıldığı tarihte yürürlükte olan ve 3568 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereğince belirlenen Asgari Ücret Tarifesinde gösterilen ücrettir.

(2) Anlaşmazlığın, davanın konusuz kalması, feragat, kabul ve sulh nedenleri ile tahkikat başlamadan sona ermesi halinde, hakem ücretinin yarısı hakemlere ödenir. Kalan tutar, karara göre taraflara iade edilir. Anlaşmazlığın her ne şekilde olursa olsun tahkikatın başlamasından sonra sona ermesi halinde ise yatırılan ücretin tamamı hakemlere ödenir.

Hakemlerin reddi

Madde 8- (1) Kurul'un Başkan ve üyeleri, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 417 inci maddesinde gösterilen sebeplerle reddedilebilir.

(2) Hakemin reddi isteminin, ret sebebinin öğrenildiği tarihten itibaren en geç iki hafta içinde yapılması gerekir.

(3) Hakemin reddi istemi dilekçe ile yapılır. Bu talep karşı tarafa veya Hakem Kuruluna yazılı olarak bildirilir. Bu dilekçede ret isteğinin dayandığı durum ve olaylarla delillerin açıkça gösterilmesi ve varsa belgelerin de dilekçeye eklenmesi gerekir. Ret isteğinden vazgeçmek hükümsüzdür.

(4) Vekilin, hakemin reddi isteminde bulunabilmesi için vekaletnamesinde bu konuda yetki bulunması gerekir.

(5) Reddedilen hakem kendiliğinden çekilmez veya diğer taraf reddi kabul etmez ise ret hakkında, hakem kurulunca karar verilir.

(6) Hakem kurulundan bir veya birden çok hakemin reddini isteyen taraf, ret talebini ve gerekçesini hakem kuruluna bildirir. Ret talebinin kabul edilmediğini öğrenen taraf, bu tarihten itibaren karara karşı bir ay içinde mahkemeye başvurarak bu kararın kaldırılmasını ve hakem veya hakemlerin reddine ilişkin talep hakkında karar verilmesini isteyebilir.

Görevin Yerine Getirilememesi

Madde 9- (1) Bir hakem, hukuki veya fiilî sebeplerle görevini hiç ya da zamanında yerine getiremediği takdirde hakemlik görevi, çekilme veya tarafların bu yönde anlaşmaları suretiyle sona erer.

(2) Taraflardan her biri, hakemin çekilmesini gerektiren sebeplerin varlığı konusunda aralarında uyuşmazlık olursa, mahkemeden hakemin yetkisinin sona erdirilmesi konusunda karar verilmesini isteyebilir. Mahkemenin vereceği karar kesindir.

(3) Hakemin görevinden çekilmesi veya diğer tarafın hakemin yetkisinin sona ermesine muvafakat etmesi, hakemin ret sebeplerinin varlığının kabulü anlamına gelmez.

Yeni hakem seçilmesi

MADDE 10- (1) Hakemlerden birinin görevi herhangi bir sebeple sona ererse, onun yerine seçimindeki usul uygulanarak yeni bir hakem seçilir.

(2) Bir veya birden çok hakemin değiştirilmesi için geçen süre tahkim süresinden sayılmaz.

Tebliğat

Madde 11- (1) Kurulda görülmekte olan dava ve işlerde tebligat, Tebligat kanunu ve Tebligat Tüzüğü hükümlerine göre yapılmakla birlikte taraflar diledikleri takdirde, tebligat işlemlerinde faks teleks ve acele posta servisi gibi araçlarla da birbirlerine tebligat yapılmasını kuruldan isteyebilirler.

(2) Tebligatlar, taraf ya da varsa vekilinin, yahut diğer tarafça bildirilen en son adresine yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yargılama usulü

Madde 12- (1) Kurulda dava, dilekçe ile açılır. Dava dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

- Tarafların ve varsa kanuni temsilci veya vekillerinin ad ve soyadları ile adresleri,
- Açık bir biçimde davanın konusu,
- Davacının iddiasının dayanağı olan bütün olayların sıra numarası altında açık özetleri ve delillerin nelerden ibaret olduğu,
- Hukuki sebeplerin özeti,
- Açık bir biçimde talep sonucu,
- Davacının veya varsa kanuni temsilci yahut vekilinin imzası.

(2) Davacı, elinde bulunan delilleri dava dilekçesine ekler. Dilekçenin ve eklerinin, davalı sayısından bir fazla düzenlenmiş olması gerekir.

(3) Davacı dava dilekçesine ayrıca, tarifede belirtilen hakem ücretinin tamamını avans olarak ödediğine ilişkin alındı örneğini ekler ve bu Yönerge'nin 5'inci maddesinde belirtilen masraf karşılığını öder.

Davanın açılma zamanı

Madde 13- (1) Tahkim Davası, dava dilekçesi ile beraber Tahkim Yönergesinin 5'nci ve 7'ci maddelerinde belirtilen ücretlerin yatırılması ile dava açılmış sayılır.

Esasa cevap

Madde 14- (1) Davalı ilk itirazları ile birlikte; esas dava hakkındaki cevabını, varsa karşı delillerini, dava dilekçesinin kendisine tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde karşı tarafa tebliğ edilmek üzere Odaya verir. Davacı veya kurul tarafından bu süreden farklı bir süre tanınması halinde bu süre dikkate alınır.

(2) Davaya cevap dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

- Tarafların veya varsa kanuni temsilci veya vekillerinin ad ve soyadları ile adresleri,
- Açık bir biçimde savunması,
- Davacı tarafından bildirilmiş olayların her biri hakkında cevaplan,
- Davalının veya varsa kanuni temsilci yahut vekilinin imzası.

(3) Cevap dilekçesi ile davalının elinde bulunan belgelerin asılları veya örneklerinin karşı taraf sayısından bir fazlasının cevap dilekçesine eklenerek kurula verilmesi gereklidir.

(4) Davalı, cevap dilekçesinde karşılık dava da dahil olmak üzere bütün iddia ve savunmaları ile sebeplerini bildirmeye mecburdur.

(5) Davalı, cevap dilekçesini vermezse; bu durum davacının iddialarının ikrarı veya davanın kabulü olarak değerlendirilmeyip yargılamaya devam edilir.

(6) Cevap dilekçesinin örneği mahkeme tarafından davacıya tebliğ edilir.

İnceleme

Madde 15- (1) Kurul, incelemeyi kural olarak dosya üzerinden yapar. Ancak tanık dinlenmesi, keşif ve bilirkişi incelemesi gibi hallerle, kurulun gerek duyduğu durumlarda çalışmaların duruşmalı yapılmasına karar verilebilir.

(2) Duruşma yapılmasına karar verildiği takdirde, bu husus taraflara elverişli vasıtalarla duruşmadan on gün öncesine kadar bildirilir.

(3) Taraflardan birisi kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın bildirilen günde duruşma yer ve saatinde bulunmazsa, duruşma ve tahkikat yokluğunda yapılır. Taraflara uyarılı tebligat yapılmış ise duruşmaya, gelenin katılımıyla devam olunur.

(4) Duruşma, Odanın bu işe tahsis ettiği yerde yapılır.

(5) Kurul, öncelikle tarafları sulha davet eder.

(6) Kurul, kendisine yapılan başvurular ve ekleri üzerinde ön inceleme yapar. Tensip zaptı ile tahkikatın kurul üyelerinden hangisi tarafından yürütüleceğini kararlaştırır.

7) Kurul çalışmalarında yapılan işlemler bir tutanakla tespit edilir ve tutanak; kurul başkan ve üyeleri ile varsa tutanak düzenlemekle görevli yazı işleri elemanı tarafından imzalanır. Tutanak düzenleme görevi üyelerden birisine de verilebilir.

(8) Tutanak düzenlenmesi esası, tahkikatın bir üyeye verilmesi halinde de aynen uygulanır.

(9) Kurul, uyuşmazlıkları davanın açıldığı tarihten itibaren bir yıl içinde sonuçlandırır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Deliller ve ikamesi

Deliller ikamesi

Madde 16- (1) Delillerin serbestçe takdiri, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun belirlediği hükümler çerçevesinde kurula aittir.

(2) Kurul, gerekli gördüğü takdirde tarafların gösterdikleri tanıkları dinleyebileceği gibi, taraflardan gelen yemin teklifi ile re'sen verilecek yeminlerin ifasına da karar verebilir.

(3) Kurulun, tanık dinlenmesi, yemin, keşif bilirkişi incelemesi gibi konularda Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda yer alan ilgili hükümler uygulanır.

Yargılama ile ilgili diğer hususlar

Madde 17- (1) Hakem Kurulu'nun toplantı yeri, İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın bulunduğu yerdir. Hakem kurulu toplantı veya toplantıların bir başka yerde yapılması konusunda karar verebilir.

(2) Yargılama Türkçe olarak yürütülür. Hakem Kurulu özel durumlarda yargılamanın yabancı bir dilde yürütülmesine de karar verebilir.

(3) Hakem Kurulu önünde uygulanacak usul hükümleri Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun emredici hükümlerine aykırı olmadıkça tarafların anlaşması suretiyle tespit edilebilir. Taraflarca tespit edilmedikçe ve Yönergede düzenlenmiş olmadıkça uygulanacak usul kuralları Hakem Kurulu'na saptanır.

(4) Hakem Kurulu önündeki yargılama gizlidir. Yargılama tarafların anlaşması ve Hakem Kurulu'nun kararı ile açık olarak yapılabilir.

(5) Hakem Kurulu, tarafların ileri sürdüğü maddi olaylar ve deliller dışında, anlaşmazlığın çözümüne yararlı olacak başkaca maddi olayların ve delillerin tamamlanması için her türlü girişimi yapabilir. Taraflar Hakem Kurulu'na bu girişimlerde yardımcı olmakla yükümlüdürler. Taraflara Hakem Kurulunca istenilen deliller için 15 iş gününü geçmemek üzere süre verilir. Bu süre içinde delillerini ibraz etmeyen taraf kaçınmış sayılır ve bu konudaki kaçınma tutanağa geçirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tahkikatın sona ermesi ve karar

Karar

Madde 18- (1) Taraflarca aksi kararlaştırılmamışsa, Hakem Kurulu oy çokluğuyla da karar verebilir.

(2) Taraflar veya Hakem Kurulu'nun diğer üyeleri yetki vermişlerse, Hakem Kurulu Başkanı, yargılama usulü ile ilgili belirli konularda tek başına karar verebilir.

Hakem Kararının Şekli, İçeriği ve Saklanması

Madde 19- (1) Hakem kararlarında;

- a) Kararı veren hakem veya Hakem Kurulu üyelerinin ad ve soyadları,
- b) Tarafların ve varsa temsilcileri ile vekillerinin ad ve soyadları, unvanları ve adresleri,
- c) Kararın dayandığı hukuki sebepler ile gerekçesi,
- ç) Bir sıra numarası altında açık ve kesin bir biçimde taraflara yüklenen hak ve borçlar ile yargılama giderleri, hangi tarafça karşılanacağı veya taraflar arasında hangi oranda paylaşılacağı gösterilir
- d) Karara karşı iptal davası açılabileceği ve süresi,
- e) Tahkim yeri ve kararın tarihi,
- f) Kararı veren hakem veya Hakem Kurulu üyelerinin tamamı veya çoğunluğunun imzaları ve karara eklenmiş ise karşı oy yazısı, Gösterilir.

2) Hakem Kararı, Hakem Kurulu Başkanı tarafından taraflara bildirilir; ayrıca kararın aslı dosya ile birlikte mahkemeye gönderilir ve mahkemece saklanır.

İptal Davası

Madde 20- (1) Hakem kararına karşı yalnızca iptal davası açılabilir. İptal davası, tahkim yerindeki mahkemede açılır; öncelikle ve ivedilikle görülür.

2) İptal davası açılmasında Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 439. maddesinde belirtilen hükümler dikkate alınır.

3) İptal davası hakem kararının veya tavzih, düzeltme ya da tamamlama kararının taraflara bildirildiği tarihten itibaren bir ay içinde açılabilir.

4) Hakem kararına karşı iptal davası açılması kararın icrasını durdurmaz. Ancak taraflardan birinin talebi üzerine hükmolunan para veya eşyanın değerini karşılayacak bir teminat gösterilmek şartı ile kararın icrası durdurulabilir.

5) İptal talebi, davaya bakan mahkeme aksine karar vermedikçe, dosya üzerinden incelenerek karara bağlanır.

6) İptal davası hakkında verilen kararlara karşı temyiz yoluna başvurulabilir. Temyiz, kararın icrasını durdurmaz.

7) İptal davasının kabulü halinde, kabul kararı temyiz edilmezse veya Kanunun 439. maddesi 2. fıkranın (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerindeki hâllerin varlığı sebebiyle kabulü halinde, taraflar aksini kararlaştırmamışlarsa hakemleri ve tahkim süresini yeniden belirleyebilirler.

Taraflar isterlerse eski hakemleri tayin edebilirler.

Hakem Kurulu Kararlarının Tavzihi

Madde 21-(1) Taraflardan her biri, hakem kararının kendisine bildirilmesinden itibaren iki hafta içinde; karşı tarafa da bilgi vermek kaydıyla, hakem kuruluna başvurarak:

- a) Hakem kararında bulunan hesap, yazı ve benzeri maddi hataların düzeltilmesini,
- b) Karara ilişkin belirli bir konunun veya kararın bir bölümünün tavzihini, İsteyebilir.

2) Karşı tarafın görüşünü alan hakem veya Hakem Kurulu, bu talebi haklı bulursa; talep tarihinden itibaren bir ay içinde kararındaki maddi hatayı düzeltir veya kararın tavzihini yapar. İcap ederse, bu süre hakem veya Hakem Kurulu'na uzatılabilir.

3) Hakem veya Hakem Kurulu, karardaki maddi hataları karar tarihini izleyen iki hafta içinde kendiliğinden de düzeltebilir.

4) Taraflardan her biri, hakem kararının kendilerine bildirilmesinden itibaren bir ay içinde, karşı tarafa da bilgi vermek kaydıyla, yargılama sırasında ileri sürülmüş olmasına rağmen karara bağlanmamış konularda tamamlayıcı hakem kararı verilmesini isteyebilir. Hakem veya Hakem Kurulu, talebi haklı bulursa, tamamlayıcı hakem kararını bir ay içinde verir. İcap ederse, bu süre hakem veya Hakem Kurulu'na en fazla bir ay uzatılabilir.

5) Düzeltme, tavzih ve tamamlama kararları taraflara bildirilir ve hakem kararının bir parçasını oluşturur.

ALTINCI BÖLÜM

Kanun yolları

Yargılamanın İadesi

Madde 22- (1) Yargılamanın iadesine ilişkin HMK'nın ilgili hükümleri, niteliğine uygun düştüğü şekilde tahkime de uygulanır.

2) Yargılamanın iadesi davası mahkemede görülür. Yargılamanın iadesi talebi kabul edilirse mahkeme, hakem kararını iptal eder ve uyuşmazlığı yeniden bir karar verilebilmesi için yeni hakeme veya Hakem Kurulu'na gönderir. Bu durumda hakem veya Hakem Kurulu 421'inci maddeye göre yeniden seçilir veya oluşturulur.

Uygulanacak Hükümler

Madde 23-(1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, 3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu ile İlgili Yönetmelik, tebliğ ve meslek kuralları ve 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 24-(1) Bu Yönerge, İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Genel Kurulu'nun onayını müteakip yürürlüğe girer. Yönergede yapılacak değişiklikler, ilk Genel Kurul'un onayından geçtikten sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25- (1) Bu Yönerge hükümlerini İzmir Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Yönetim Kurulu yürütür.

